

Mitä kuuluu sanomalehtien digitoinnille Euroopan kirjastoissa?

Yhtenä Europeana Newspapers -projektin tavoitteena on sanomalehtien kokoaminen ja niiden sisältöjen jalostaminen kaikille avoimeen Europeana-verkkopalveluun (www.europeana.eu). Euroopan kirjasto (TEL) toteutti kyselytutkimuksen tavoitteenaan kartoittaa ja analysoida kaikkien Euroopan kansalliskirjastojen, tutkimuskirjastojen ja yleisten kirjastojen digitoimia sanomalehtikokoelmia. Kysymykset koskivat mm. sanomalehtien nimekkäitä, metatietoja, tietojen jakamisen ominaisuuksia ja digitoinnin laatua mukaan lukien tekniikat, joita on käytetty tiedon jalostamiseen. Tutkimus auttoi myös löytämään uusia yhteistyökumppaneita. Kyselyyn vastasi 47 kirjastoa.

Pääsy digitoituihin sanomalehtiin on lähes aina maksutonta

85 % vastanneista kirjastoista tarjoaa vapaan pääsyn digitoituihin sanomalehtiin. Vain yhdellä kirjastolla on maksu näkymää kohden, kun taas kolme muuta tarjoaa käyttäjille ennakkotilauspalveluita (etukäteen maksettua käyttöä päivittäin tai kuukausittain). Vain neljä kirjastoa tarjoaa sanomalehdet lisensoituina sisältöinä muille ryhmille, kuten esimerkiksi kouluille ja yliopistoille.

Pääsy 1900-luvun sisältöihin on edelleen ongelmallista

Yli puolella tutkituista kirjastoista (57 %) on tietty vuosi, jonka jälkeen ilmestyneitä sanomalehtiä ei julkaista digitoituna verkossa. Useimmiten tämä perustuu 70 vuoden liukuvaan asteikkoon, jolloin vuoden 1942 jälkeen ilmestyneet sisällöt digitaalisessa muodossa ovat rajatussa käytössä. 23 % kirjastoista on solminut sopimuksen tekijänoikeusjärjestöjen kanssa tekijänoikeudenalaisten digitoitujen sanomalehtien julkaisemisesta.

Digitoitujen sanomalehtien sisältöjen hyödyntäminen vaatii vielä paljon työtä

Tutkituista kirjastoista 36 % ei ole käyttänyt minkäänlaista optista tekstintunnistusta (OCR) digitoimissaan sanomalehdissä, eivätkä kokotekstihaut sanomalehden sisältöön ole tällöin mahdollisia. Tutkimus osoitti myös, että vain 36 % kaikista tekstintunnistusta käyttäneistä kirjastoista (64 % vastanneista kirjastoista) julkaisee kokotekstin käyttäjille. Tämä kertoo siitä, ettei tekstintunnistuksen laatuun luoteta. Vain osa kirjastoista (36 %) tekee sanomalehdille palstoituksen ja artikkelipoiminnan (segmentoinnin). Vain kuudella kirjastolla (13 %) on mukana seuraavia ominaisuuksia, kuten fasetoitu selailu, tai entiteettien kuten paikan tai nimen louhinta sisällöistä.

Täydentävät yhteistyökumppanit

Europeana Newspapers -projekti laajentaa verkostoaan. Täydentävät yhteistyökumppanit (Associated Partners) ja verkostokumppanit (Network Partners) voivat osallistua projektin työpajoihin, tietopäiviin sekä asiaa käsitteleviin kokouksiin. Yhteistyökumppaneita pyydetään myös tarjoamaan sisältöjään Europeana Foundationille. Tutkimuksen aikana 35 kirjastoa ilmoitti halukkuutensa tulla mukaan täydentäväksi yhteistyökumppaniksi. Europeana Newspapers -projektin yleiskokous (General Assembly) hyväksyi kyselytutkimuksen periaatteiden ohjaamina seuraavat 11 kirjastoa kumppaneikseen:

- Tsekin kansalliskirjasto
- Slovenian kansallis- ja yliopistokirjasto Ljubljanassa
- Islannin kansallis- ja yliopistokirjasto
- Kroatian kansallis- ja yliopistokirjasto Zagrebissa
- St. Kyrilloksen ja Methodioksen kansalliskirjasto Bulgariassa
- Lucian Blagan yliopistokirjasto, Cluj-Napocassa Romaniassa
- Walesin kansalliskirjasto
- Portugalin kansalliskirjasto
- Espanjan kansalliskirjasto
- Belgian kansalliskirjasto
- Luxemburgin kansalliskirjasto

Europeana Newspapers -projektin kyselytutkimusraportti on saatavilla osoitteessa www.europeana-newspapers.eu.

The Europeana Newspapers project is partially funded under the ICT Policy Support Programme (ICT PSP, http://ec.europa.eu/ict_psp) as part of the Competitiveness and Innovation Framework Programme by the European Community. This document reflects only authors' views. The EC is not liable for any use that may be done of the information contained therein.

Lisätietoja: koordinaattori Ulrike Kölsch, Staatsbibliothek zu Berlin
ulrike.koelsch@europeana-newspapers.eu

Projektiikumppanit:

Berliinin valtionkirjasto
Viron kansalliskirjasto
Helsingin yliopisto, Kansalliskirjasto
Ranskan kansalliskirjasto
CCS Content Conversion Specialists GmbH
Latvian kansalliskirjasto
Belgradin yliopisto
Dr. Friedrich Tessmann kirjasto
Euroopan kirjasto (the European Library, TEL)

Alankomaiden kansalliskirjasto
Itävallan kansalliskirjasto
Hampurin valtio- ja yliopistokirjasto
Puolan kansalliskirjasto
LIBER Foundation
Turkin kansalliskirjasto
Innsbruckin yliopisto
Iso-Britannian kansalliskirjasto
Salfordin yliopisto

Teksti pohjautuu Europeana Newspapers -projektin laatimaan englanninkieliseen tiedotteeseen.

Europeana Newspapers -projekti www.europeana-newspapers.eu

The Europeana Newspapers project is partially funded under the ICT Policy Support Programme (ICT PSP, http://ec.europa.eu/ict_psp) as part of the Competitiveness and Innovation Framework Programme by the European Community. This document reflects only authors' views. The EC is not liable for any use that may be done of the information contained therein.

